

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/multimedia-1/filmy/92733,Ostatnia-droga-rotmistrza-Witolda-Pileckiego.o.html>

2021-10-21, 07:41

Ostatnia droga rotmistrza Witolda Pileckiego

Rotmistrz Witold Pilecki przez całe życie pracował dla Polski. Został zamordowany 25 maja 1948 r. o 21.30 strzałem w tył głowy przez Piotra Śmietańskiego

Witold Pilecki, żołnierz wyklęty, żołnierz „Rzeczypospolitej utraconej”, ostatni ułan Rzeczypospolitej, „ochotnik do Auschwitz”, jeden z sześciu najodważniejszych ludzi europejskiego ruchu oporu w czasie II wojny światowej. Jest symbolem Polski, która – w wyniku działań okupujących ją sowieckiej Rosji i hitlerowskich Niemiec – została bezpowrotnie utracona.

Należał do pokolenia urodzonego pod zaborami, którego misją było odzyskanie przez Polskę niepodległości, a gdy to się dokonało – praca dla wielkości wolnej ojczyzny. Pokolenia wychowanego na ciągle żywych tradycjach powstań narodowych i ukształtowanego przez zawołanie „Bóg – Honor – Ojczyzna”.

Uniewinniony dopiero po 42 latach

Witolda Pileckiego zatrzymano 8 maja 1947 r., a od 6 do 22 maja 1947 r. uwięziono 23 osoby, z których tylko 7 zostało uznanych za niewinne i zwolniono. Od 9 maja Pilecki znajdował się w X Pawilonie więzienia mokotowskiego w całkowitej izolacji.

Proces Witolda Pileckiego i jego towarzyszy: Marii Szelańskiej, Tadeusza Płuzańskiego, Szymona Jamontta-Krzywickiego, Maksymiliana Kauckiego, Jerzego Nowakowskiego, Witolda Różyckiego i Makarego Sieradzkiego rozpoczął się 3 marca 1948 r. w siedzibie warszawskiego Rejonowego Sądu Wojewódzkiego przy ul. Nowowiejskiej.

Oskarżycielem „Witolda” był wiceprokurator Naczelnej Prokuratury Wojska Polskiego mjr Czesław Łapiński. Oskarżał go o posiadanie broni, którą Pilecki po upadku powstania – podobnie jak większość powstańców – ukrył w skrytce i nie używał. Kolejne oskarżenie dotyczyło przygotowywania zamachów zbrojnych na prominentów reżimu, ale częściowo je utajniono, gdyż opierało się na materiale pozostałym po nieudanej prowokacji. Ostatnim zarzutem było oskarżenie o posługiwanie się fałszywymi dokumentami wystawionymi na nazwisko Romana Jezierskiego. Podczas rozprawy prokurator nie dopuścił do przesłuchania świadków oskarżenia, przebywających w większości w więzieniach, oraz zrezygnował ze świadków obrony.

15 marca 1948 r. ogłoszono wyrok: W. Pilecki, M. Szelańska i T. Płuzański zostali skazani na karę śmierci. 25 maja 1948 r. o godz. 21.30 w obecności wiceprokuratora Naczelnej Prokuratury Wojska Polskiego mjr S. Cypryszewskiego, naczelnika więzienia Mokotowskiego – por. Ryszarda Mońko, lekarza por. dr lek. Kazimierza Jezierskiego, duchownego – ks. kpt. Wincentego Martusiewicza rozstrzelano Witolda Pileckiego, a ciało potajemnie pogrzebano prawdopodobnie na tzw. „Łączce” dziś kwatery „Ł” cmentarza Powązkowskiego.

Dopiero we wrześniu 1990 r. Sąd Najwyższy uniewinnił Rotmistrza i jego towarzyszy, ukazał niesprawiedliwy charakter wydanych wyroków, wypuklił patriotyczną postawę skazanych w tym procesie.

W lipcu 2006 r. Prezydent RP Lech Kaczyński w uznaniu zasług Witolda Pileckiego i jego oddania sprawom ojczyzny odznaczył go pośmiertnie Orderem Orła Białego.

Opcje strony